

Så tycker jag - värderingsövningar

Ämnen: Bi, Fy, Ke, Ge, Re, Sh, Hkk, Tk, Sv

I den här övningen får eleverna ta ställning till ett antal energi- och klimatrelaterade påståenden och frågor i tre olika varianter på värderingsövningar: Fyra hörn, Stå på linjen och Heta stolen.

Målet är att utveckla elevernas medvetenhet om sina egna tankar och känslor samt att fördjupa förståelsen för och förmågan att resonera kring komplexa frågeställningar om hur människan påverkar sin omgivning och åtgärder som kan bidra till hållbar utveckling.

Material och verktyg: Frågor och påståenden nedan. Längst ner på sidan hittar du en knapp för att ladda ner övningen som pdf.

Genomförande

Gå gärna ut på skolgården eller till en park eller skog för att genomföra övningarna Fyra hörn och Stå på linjen.

Fyra hörn

Välj ut fyra hörn i rummet eller fyra platser utomhus som får representera fyra alternativa ställningstaganden.

Använd frågorna som du hittar nedan. Läs upp en frågeställning och låt eleverna gå och ställa sig vid de platser som bäst representerar deras tankar och åsikter. Låt sedan eleverna diskutera påståendet med de som valt samma alternativ. Om någon elev är ensam om sitt svarsalternativ kan du som lärare gå dit och diskutera. Det är då viktigt att du inte tar ställning i frågan! Avsluta med att låta hela klassen diskutera frågan tillsammans.

Förslag på frågor

Varför slängs mat i skolmatsalen?

1. Folk tar för mycket
2. Bråttom - kompisarna går
3. Ogillar maten
4. Annat

Varför slängs mat hemma?

1. "Bäst före" -datumet är passerat
2. Det är tråkigt att äta samma mat igen.
3. Det glöms bort i kylan och blir möjligt
4. Annat

Varför åker många bil istället för att gå, cykla eller åka buss?

1. Det går fortare
2. Kollektivtrafik är dyrt
3. Det är farligt att cykla och gå
4. Annat

Vems ansvar är en hållbar utveckling?

1. *Producenter*
2. *Konsumenter*
3. *Politiker*
4. *Öppet*

Låt eleverna hitta på egna frågor att ta ställning till.

Stå på linjen

Lägg ut lappar på golvet med siffror från 1-6

Låt eleverna ta ställning till olika påståenden genom att ställa sig vid en siffra. 1 betyder att du inte alls håller med och 6 betyder att du absolut håller med.

Förslag på påståenden

- *Klimatproblemen kan lösas med bättre teknik.*
- *Det är för sent att göra något åt klimatförändringen.*
- *Vi i västvärlden måste ändra vår livsstil för att göra en hållbar utveckling möjlig.*
- *Endast förnybara energikällor som bygger på sol, vind, vatten och biobränslen bör användas.*
- *Politiska beslut krävs för förändring.*
- *Det är bra att klimatförändringarna gör det varmare i världen.*
- *Klimatproblemen löser sig av sig själva när de fossila bränslena tar slut.*
- *Vi kan klara oss utan fossil energi.*
- *Alla länder har lika stort ansvar för att stoppa klimatförändringarna.*
- *Vi bör äta mindre kött i Sverige.*
- *Även de förnybara energikällorna påverkar miljön.*
- *Om vi inte gör något åt klimatförändringarna kan de leda till konflikter.*
- *Vi i Sverige har gjort tillräckligt för att försöka stoppa den globala uppvärmningen.*
- *Vi måste tänka på framtida generationers möjligheter att överleva.*
- *När vi bytt till förnybara bränslen kan vi köra bil med gott samvete.*
- *Världen blir bättre och bättre.*

Låt eleverna hitta på egna frågor att ta ställning till.

Heta stolen

I den här övningen sitter hela gruppen på stolar i en ring med en ledig stol. Den som leder övningen läser upp ett påstående och de som håller med reser sig och byter plats. De som inte håller med sitter kvar och de som inte bestämt sig sätter sig på händerna. Fråga gärna efter varje påstående om någon vill förklara sitt ställningstagande och prata om de olika tankarna.

Förslag på påståenden

- *Jag kan avstå från resor med flyg under semestern.*
- *Jag vill bara ha nya kläder och kan inte tänka mig att köpa begagnade.*
- *Jag behöver verkligen alla de prylar jag äger.*
- *Min skola bryr sig om klimatet.*
- *Jag, som enskild person, kan påverka klimatet.*
- *Kärnkraften bör avvecklas.*

- *Alla måste försöka använda mindre energi.*
- *Sverige är ett så litet land att det vi gör inte spelar någon roll.*
- *Skolan bör endast servera vegetarisk mat.*
- *Kollektivtrafiken ska vara gratis för alla.*
- *Varje individ måste dra sitt strå till stacken för att skapa en hållbar värld.*
- *Skolan bör sänka inomhustemperaturen med två grader.*
- *Alla måste få köra så mycket bil de vill.*
- *Jag kan tänka mig att gå eller cykla till skolan för miljöns skull.*
- *Jag kan tänka mig att betala mer för saker som är tillverkade på ett schysst sätt.*
- *Låt eleverna hitta på egna frågor att ta ställning till.*

> Till alla övningar för årskurs 7-9